

igazgatóságának főbbjei várták, kikkel röviden társalgott, kilátásba helyezve biztos visszajövetelét, felült a különvonatra és 6 órakor a jelenvoltak lelkes „éljen!” riadása közt utnak indult. Isten kísérje!

A trónörökös Fenséges neje a jelen vadászati idény alatt, a bekövetkezett zord idő miatt, igen kevés szórakozásban részesült; volt ugyan többenemű szórakozásról gondoskodva, de keresztülvitelét az esős idő gátolta.

Görgény, 1882. évi október hó.

N. N.

Vidéki levelek.

I.

Feketepatak, szept. 15.

Tekintetes Szerkesztőség! Hogy mennyire volt igaza Bisell Gyula urad. főerdész urnak „A vadászati törvény reformálása érdekében” irt cikkében, midőn azt mondja: „jó vadász, rossz erdész”, ezt minden erdész — szívére téve kezét — bevalani kénytelen.

Midőn ápril hó elején a munkácsi uradalomhoz tartozó felső erdőben Pavlik főerdész urral a tavalyi tölgyültetéseket szemléltük, a most 4 éves tölgyesek csúcshajtásait nagy részben lerágva láttuk.

A fiatal, husos csúcshajtást, mely minden 2 méter távolságra épen szájának állt a télen itt legelt őznek, örömmel rágtá le, gyakran egyáltalán nem éhségből, de csupán pajkos-ságból is.

Egy 20 holdnyi területen, ugyanez erdőrészben elővett soros vetést a vaddisznó tette tönkre, egész sorokat maga előtt felturva, felszántva.

Hasonló károkat tapasztaltam, midőn május hó elején a zsdenyovai erdőgondnoksághoz tartozó hraboniczai vágásokat megtekintettem.

Itt az őszszel kiültetett 3 éves lúczfenyőt a szarvas tette tönkre. A kisebb egyedeket, melyek télen át hóval voltak takarva, nem bántalmazták; de a szebb csemeték, melyek az idén langyos tél s kevés hó miatt, a szarvas elől takarást nem nyertek, egytől-egyig le voltak rágva.

De még nagyobb volt a kár a szinyáki vágásokban, hol az újra növény agancs által okozott fejviszketegség lecsillapítására, a 10—12 éves lúczfenyőt hozzádörzsölés által tökéletesen tönkre tették az őzek és szarvasok.

Hogy a vadsertést kijátszuk, az ültetést vettük elő átsikolázott csemetékkel, ezt pedig az őz és szarvas teszi tönkre.

Hol gondolhatunk arra, erdei terményeink olcsósága mellett s midőn az ertvényezési számlára alig akarnak valamit megengedni, hogy vetéseinket vagy ültetéseinket bekerítsük vagy egyéb módon a kellemetlen vendégektől megóvjuk!

Nem esik-e a jó erdész ilyenkor kétségbe, ha a vadat óvnia kell a sportkedvelő uraság tekintetéből; s a fáradsággal, gonddal nevelt, költséges csemetét, melyeket egy évszázadra kiültetett, ez erdei parasiták által tönkre tenni látja.

És ki ilyenkor a hibás?

Senki más, mint az erdész; neki róják fel hibának, ha a költséges erdősités nem sikerült.

A vadnak a helye az őserdő, mely a társadalom által még igénybe nem vétetik, vagy a vadaskertbe szorítandó.

Az ez idei vetések és ültetések a munkácsi uradalomban igen korán lettek bevégezve, s a mire alig emlékeznek — az ápril hóban hosszan tartó kellemes időjárásnak köszönhető — már ápril hó végével 42 ezer 2 éves, 134 ezer, éves lúczfenyő csemete volt a zsdenyovai faiskolába átültetve és 160 ezer 3 éves átiskolázott csemete, az egyes erdőrészekbe kiültetve.

Azon reményben, hogy a szakközönségre nem lesz egészen érdektelen a zsdenyovai faiskolában nevelt 3 éves csemeték kerüértékét megtudni, bátor vagyok egészen részletezve az egyes költségeket, illetőleg kiadásokat közölni.

A zsdenyovai faiskola $\frac{3}{4}$ kat. hold kiterjedésű, a zsdenyovka völgyben, viz mellett fekvő, igen jól planirozott és

ritka rendben, tisztán tartott kert, melyről Illés Nándor főerdőtanácsos ur is igen dicsérőleg nyilatkozott.

Az alábbi kimutatásban részletezve először a csemetekertben nevelt plánták, 2-szor az átültetett csemeték részletezett költsége van kitüntetve, s kitetszik, hogy 1.000 drb 3 éves lúczfenyő-csemete 2.7 napszámba, vagyis az ottani olcsó napszám következtében csak 1 frt 02.7 krba kerül.

A 2-ik évre kitüntetett gyomlálási s ápolási költségben befoglaltatik a metalani javítási költség is; az ezen javításhoz szükséges plánta értéke már a csemetekertben nevelt plánta kerüértékébe számított, mert magától értetik, hogy 6 klgr. magból a csemetekertben több mint évenként az átültetéshez szükségelt 176 ezer drb csemete lesz nevelve.

A kimutatott összes költségek 176 ezer csemetére szólnak s megemlítendőnek tartom még, hogy egy fuvar a kiszámításoknál 3 napszámba vettem.

Hogy az átültetett csemeték nagyobb gonddal ápolathassanak, hogy a mutatkozó kár azonnal pótolthassék; egy szóval hogy a felügyelet nagyobb, szigorubb lehessen; a zsdenyovai főerdész Marker Ágoston ur közel lakásához választott helyet s beszüntette a számos apró, az egyes erdőrészekben eddig használt csemetekerteket és faiskolákat, melyeknél a felügyelet eloszlott s így nem lehetett a legkisebb részletekig beható, mint ez most történhetik. A felmerülő fuvar költség a kiültetendő csemetéknél vajmi kevés s busásan pótoltatik az által, hogy a felügyelet kevesebb, mert hiszen a többi erdőőr az alatt más munkát végezhet, míg az e szakban legügyesebb a csemetekert és faiskola felügyeletével lévén megbizva.

Sorszám	A munka megnevezése	Napok összege	Napszámber	Járandóság		Fuvar a	Összes költség		1.000 drb csemete után napiszám	1.000 drb csemete kerül	
		kr	frt	kr	1 frt 20	frt	kr	1.000 drb csemete után napiszám	frt	kr	
1	Innsbruckból 6 klgr. lúczyfenyőmag à 1 frt 10 kr .	.	.	6	60	.	6	60	.	.	4. ₀
2	Televény föld összehordása, rostálása	1	40	.	40	2	2	80	0. ₀₄	.	1. ₆
3	A csemetekert megmunkálása	3	35	1	05	.	1	05	0. ₀₂	.	0. ₆
4	A mag elvetése s betakarása	6	35	2	10	.	2	10	0. ₀₃	.	1. ₂
5	Egy éven át gyomlálás, ápolás	8	35	2	80	.	2	80	0. ₀₄	.	1. ₆
	A csemetekertben 176 ezer drb csemete	18	.	12	95	2	15	35	0. ₁₃	.	9. ₀
	A faiskolában:										
1	Televény föld összehordása az erdőben, fuvarozása	15	35	5	25	3	8	85	0. ₁₃	.	5. ₀
2	A televény föld rostálása, tisztítása, szétterítése s részbeni bekapálása . .	25	35	8	75	.	8	75	0. ₁₄	.	5. ₀
*)3	A fennebbihez szükséges fuvarerő	.	.	.	.	5	6	.	0. ₀₉	.	3. ₄
4	A föld megmunkáltatása, felásása	48	35	16	80	.	16	80	0. ₂₇	.	9. ₅
5	A csemeték átültetése . .	115	40	46	.	.	46	.	0. ₆₆	.	26. ₀
6	Az első évi gyomlálás, öntözés, ápolás és utánültetés	105	35	36	75	.	36	75	0. ₆₀	.	20. ₉
7	A 2-ik éven gyomlálás, öntözés, ápolás és utánültetés	120	35	42	.	.	42	.	0. ₆₈	.	23. ₉
	A faiskolában 176 ezer drb csemete	428	.	155	55	8	165	15	2. ₅₇	.	93. ₇
	Összesen	446	.	168	50	10	180	50	2. ₇₉	1	02. ₇

*) Hozzá van számítva a plánták fuvarozása a csemetekertből, a faiskolához.

*) Hozzá van számítva a plánták fuvarozása a csemetekertből, a faiskolához.

Scholtz Miksa.

II.

M.-Sziget, szeptemberhó.

Tekintetes Szerkesztőség! Az „Erdészeti Lapok“ VII-ik füzetében tisztelt szaktársam Fuchs János úr igen hiven ecseteli az ottani szolgabírósnak az erdőkárak tárgyalása iránti hanyag és önkényes eljárását.

Ennek ellenkezőjét képezi a szigeti szolgabíróság.

Ki a szigeti erdőgondnokság viszonyait ismeri, az legjobban ítélheti meg, hogy mily leirhatlan kellemetlenséget és fáradozást okoznak itt az erdőkár bejelentések, tárgyalások és a hozott ítéletek végrehajtása.

Az erdőgondnokság alá tartozik mindössze 12, védkerülettel ellátott erdőőr, kiknek feladatuk abban áll, hogy az óriási területen fekvő szétszakgatott erdőséget, 19 a kártételekhez hozzá szokott községtől megvédjék. Itt tehát könnyen képzelhető, hogy minden hónapban, de különösen az erdőtörvény életbeléptetése előtt, rengeteg erdőkárbejelentések érkeztek be.

A szolgabíró úr belátván az erdők fentartásának fontosságát, kitartó erélylyel, szigorral és gyorsasággal intézi el az erdőkár tárgyalásokat, személyválogatás nélkül, kiméletlenül végrehajtja az ítéleteket, a fizetéseképteleneket pedig rögtön bezáratja, de egyszersmind oktatja a népet és figyelmezteti, hogy gyakori erdőkárak elkövetése elébb-utóbb tönkrementésüket idézheti elő.

Ezen dicséretre méltó eljárás kitűnő hatása már most is szembetünőleg észrevehető, mely abban nyilvánul, hogy az erdőségekben, az erdőtörvény életbelépte előtti időkhöz képest, az erdőkáresetek száma jelentékenyen apad.

Kreybig László.